

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Leto LXXVI | 27. novembra 2017 - Buenos Aires, Argentina | Št. 23

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

65. OBLETNICA DRUŠTVA SLOVENSKA VAS

Leta 1952, ko je na zapuščenem pašniku šele postopoma nastajala Slovenska vas, so se rojaki, zbrani ob praznovanju narodnega praznika, dogovorili za ustanovitev skupnega društva. Duhovna oskrba jim je bila z neutrudljivim župnikom Janezom Hladnikom že zagotovljena in se je izražala v bogatem sodelovanju pri fari sv. Jožefa. A iz Slovenije in še posebno iz let v begunskih taboriščih so bili novonaseljenci vajeni pestrega kultur-

no-prosvetnega delovanja. Novo, njim tuje okolje, je to pomanjkanje in željo po druženju še močno stopnjevalo, tako da je ustanovitev Društva Slovenska vas bila naravni način, kako skupno in organizirano zadostiti tem potrebam.

Od takrat je sedaj že 65 let, Društvo pa je še vedno vez, ki omogoča slovensko sobotno šolo in prve nastope otrokom, športno udejstvovanje mladim in že ne tako mladim,

gledališko dejavnost, dragoceno za tiste ki so na odru ali v dvorani, folklorne in pevske nastope in najrazličnejše prilike za druženje in gojitev prijateljstva.

Ob vsaki obletnici praznujemo vrednost tega skupnega delovanja.

V nedeljo 19. novembra so se v tem vzdušju praznovanja vaščani in gosti najprej zbrali v vaški Cerkvi Marije Kraljice, ki je tudi tiste dni obhajala 58 let blagoslovitve. Zahvalno sv. mašo je daroval g. Toni Burja CM za vse žive in pokojne člane Društva, s posebnim spominom na g. Janeza Petka CM, ki je pred petimi leti odšel k Bogu po življenjsko plačilo. Že v uvodu je opozoril na duhovno povezanost prisotnih s pokojnimi, pa tudi s številnimi, ki so se tekom let izselili iz vasi. Evangeljsko priliko o talentih je v pridigi navezal na najrazličnejše duhovne talente, ki nam jih je Bog podaril v dobro uporabo.

Po prijetnem sprejemu z zajtrkom je v domu sledilo dviganje zastav ob petju argentinske in slovenske himne, nato pa v dvorani kulturni program z geslom "Skupaj rastemo v zvestobi". Pozdravil je predsednik Vinko Glinšek in vsem želel dobrodošlico in dobro počutje. Kot zastopnik Zedinjene Slovenije je pozdravil Jože Lenarčič s poudarkom na delu, ki ga je skupnost opravila zase in za argentinsko družbo, kateri je vedno svetel zgled. To delovanje se mora nadaljevati – v drugačnih časih seveda na drugačen način – a vedno tako, da bo veselje v zahajanju v skupni dom. Prisotne je slednjič pozdravila Svetovalka veleposlaništva ga. Petra Česen Čatar in opozorila na msgr. Janeza Hladnika, saj je po njegovih zaslugah nastala Slovenska vas.

V živahnem programu so se menjavali

folklorni plesi otroške (Helena Cerar in Boris Rot) in mladinske (Federico Cerar) skupine s kratkimi odrskimi prizori v režiji Danija Grbca in s sodelovanjem Kristine Mehle, Borisa Rota, Helene Cerar in Jeremiasa Žitnika. Skupno so dokazali, da je z gledališkim talentom tudi minimalni tekst dovolj za poustvarjanje vzdušja, ki ga scena narekuje.

Praznovanje se je zaključilo s skupnim kosilom v najboljšem prijateljskem rapoloženju. Pohvala vsem zadolženim, predvsem kuharicam za pripravo in strežnikom za pogostitev. V tako naklonjenem občutju bo Slovenska vas praznovala še številne obletnice.

Franci Sušnik

VIII. EVROPSKI VEČER V KARAPAČAJU

Že osmo leto zaporedoma je folklorna skupina Maribor organizirala Evropski večer v slovenskem domu v Karapačaju. To je bilo v soboto 18. novembra zvečer.

Za dobro vzdušje, glasbo in ples je poskrbel dolgoletni prijatelj Albert Daisen, ki je znal navdušiti stare in mlade.

Program je začel z napovedjo poteka večera in dobrodošlico prijateljem in znancem. Imeli smo stojnice, kjer smo prodajali slovensko hrano, pivo "Slovenska", pecivo in druge dobrote; imeli smo pa tudi srečolov in skoraj 300 lepih dobitkov.

Najprej je nastopila hrvaška folklorna skupina Prolječe, ki je začela z nastopanjem leta 1980. Skupina se je predstavila po celi Argentini in tudi v sosednjih državah. Plesali so pa tudi za argentinskega in hrvaškega predsednika. Lepo so zaplesali in smo jih hvaležni, da so prišli.

Ukrajinska skupina Viter je del ukrajinskega kulturnega društva Prosvita. Člani te skupine so prvič nastopili v glavnem mestu na proslavi "Buenos Aires celebra Ucraina", kjer so izstopali zaradi njihovih plesov. Res so se izkazali in želi velik uspeh iz strani obiskovalcev.

Letos nas je že drugič spremljala tudi škotska folklorna skupina Fir Chlis, pod vodstvom Fernanda Rassorija, ki je bila ustanovljena samo dve leti nazaj. Nagrajeni so bili z navdušenim ploskanjem.

Folklorna skupina Maribor je pa ob tej priliki praznovala 23-letnico ustanovitve. Voditeljica je že vsa leta ga. Ani Senovršnik. Člani smo se že večkrat udeležili seminarjev folklornih plesov; nastopili smo v raznih mestih po Argentini, v Urugvaju in pred dvema letoma v Sloveniji, plesali smo celo na Madžarskem. Dobili smo tudi priznanje za ohranjanje slovenske kulture izven matične domovine iz strani Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu vlade Republike Slovenije. Tokrat smo predstavili ples iz Goričkoga. Goričko je najbolj severovzhodno območje v Sloveniji, ki se stiska med Avstrijsko in Madžarsko mejo. Ples na Goričkem je bolj temperamenten, gibi so sunkoviti, koraki poudarjeni in povezani s tresenjem telesa. Publiko smo navdušili, fantje so se pa še posebno izkazali s plesom s klobuki.

Vsaka vstopnica je imela številko in tako je vsak imel možnost, da kaj dobi, saj smo žrebali 16 lepih, bogatih dobitkov.

Veliko lepega so nam ljudje povedali, veliko lepega tudi zaželeli. Imeli smo se lepo, vreme je pomagalo, vzdušje je bilo enkratno Hvaležni smo vsem, ki so nam pomagali in stali ob strani z vzpodbudnimi besedami. Bog daj, da bi se zopet srečali drugo leto, na IX. Evropskem večeru. Do takrat pa na svidenje!

Folklorna skupina Maribor

Slike Lučka Oblak Čop

NAŠ DOM | Srečanje za življenje

Zelo lep večer smo pripravili 10. novembra v Naši kleti!

Mnogo obiskovalcev se je odzvalo vabilu na srečanje in razgovor s prof. Gabrielom Coppolo. On je paraolimpijski igralec namiznega tenisa in med desetimi najboljšimi igralci na svetu.

Gabriel, »Prvak življenja«, nas je nagovarjal naj bomo kljub težavam pogumni in srečni. Njegove izkušnje so nam odprle oči in prišle do srca. Imeti pozitiven pogled na življenje nam je in bo koristilo za naprej.

Tudi pri igranju namiznega tenisa nam je pokazal svojo veličino. Z našimi mladimi se je igral in ob tem smo vsi navzoči uživali.

V zahvalo smo mu podarili grb Našega doma in mladinsko brošuro, izdano ob 50-letnici krajevne mladinske organizacije, ki mu je izročil predsednik doma Andrej Mehle.

Ob tej priložnosti, smo doživeli še ganljiv trenutek, ko je v imenu mnogih prejel priznanje naš »Prvak življenja« Stanko Jelen. Mladci in mladenke Našega doma so mu podelili dar in zahvalo za zgled in pogled na življenje.

Tudi mi se pridružujemo čestitkam.

Večer se je nadaljeval ob jedachi in pijači ter ob nastopu dueta Lučke Ayerbe Rant in Tončija Oblaka. Krasne melodije, polne talenta in harmonije.

Za zaključek pa je nastopil ZLATOROCK,

skupina polna energije in sijajnih skladb pod vodstvom Branka Mariniča.

Zahvalimo se prav posebno ge. lic. Sonji Tomazin za pomoč pri izvedbi srečanja z Gabrielom Coppolo, skupini Luč in zvok Našega doma, Niku Puntarju, Sandri Hočever Lallire, Aniki Urbančič za napovedovanje, Slovenskemu baru za okusno postrežbo ter Toniju Oblaku za zamisel in izvedbo.

Jure Urbančič

BIBLIOTECA ESLOVENA

V petek, 10. novembra, smo se s sedanjimi, nekdanjimi in bodočimi učenci slovenščine, študenti književnosti in drugimi navdušenci nad slovensko kulturo zbrali v učilnici Filozofske fakultete Univerze v Buenos Airesu na predstavitvi nove zbirke slovenske poezije v argentinskem prevodu Biblioteca eslovena, ki je izšla pri mladi založbi A pasitos del fin de este mundo. Slovenske klasike, Srečka Kosovela, Antona Aškerc, Josipa Murna in Karla Destovnika Kajuha, sta predstavila njihova prevajalca Julia Sarachu in Pablo Arraigada.

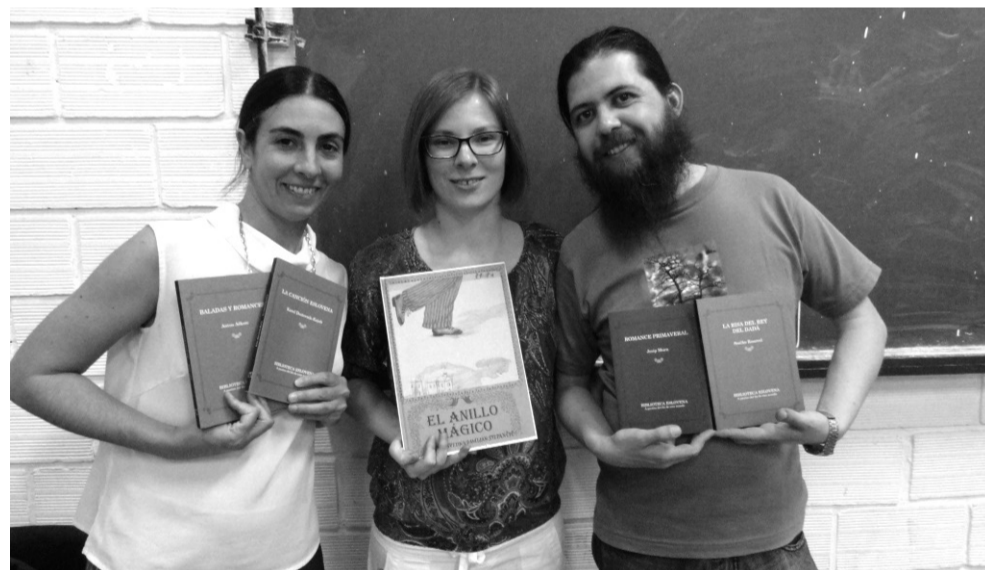
Kosovela najbolj poznamo po ekspresionističnih in zlasti konstruktivističnih pesmih, Aškerc se je s svojo epsko poezijo še najbolj približal realizmu v pesništvu, Murn je pisal melanholične pesmi v času moderne, Kajuho poezijo pa je zaznamovala druga svetovna vojna. Le kaj imajo torej ti velikani slovenske poezije skupnega? Vse štiri (in še vrsto drugih) Julia Sarachu, potomka predvojne primorske imigracije in nekdanja učenka na lektoratu slovenskega jezika, obravnava v svoji doktorski disertaciji, ki jo bo zagovarjala konec meseca. Na predstavitvi je izpostavila neizpodbitno vlogo slovenske poezije pri izoblikovanju narodne identitete Slovencev in nacionalna tematika je tudi rdeča nit vseh štirih prevodov. Pomemben zaključek, ki ga je izpeljala, je, da sta za Slovence domovina zemlja in mati, ne politična tvorba, kot je razvidno iz pesmi vseh štirih avtorjev. Ko je Slovenija postala samostojna država, je poezija oz. književnost izgubila večino socialnega in političnega angažmaja, ki je klical po svobodi in enakopravnosti, ter se

umaknila pretežno v zasebno sfero.

Ker je med pisanjem doktorske naloge morala prevesti ogromne količine literature v slovenščini, se je Juliji porodila zamisel, da bi prevode poezije tudi objavila, podobno kot je izdala številne sodobne slovenske pesnike že pred leti v založbi Gog y Magog, katere urednica je bila. K prevajanju je pritegnila tudi Pabla Arraigada, diplomiranega profesorja književnosti in urednika založbe A pasitos del fin de este mundo. Nekdanji učenec slovenščine na lektoratu in asistent na seminarju južnoslovanske književnosti je bil zadolžen za prevod Kosovela in Murna, medtem ko je Julia prevzela Aškerc in Kajuha. Vse štiri knjige, od tega tri dvojezično, so bile izdane s finančno pomočjo Trubarjevega sklada, ki podpira tiskanje slovenske literature v prevodu. Najdete jih lahko na policah knjigarn Alamut v Palermu in La Coop v Almagru.

Tjaša Lorbek

POSLOVILI SMO RAST XLVI!

Kot vsako leto so četrtošolci -to je RAST XLVII, skoraj že petošolci-, pripravili poslovilni ples za dijake RAST-i XLVI, ki so letos zaključili Slovenski srednješolski tečaj ravnatelj Marka Bajuka. Četrtošolci so se že dolgo pripravljali na ta večer. Najprej so morali izbrati tematično in ime plesa. Končno so se odločili za St. Patrick's fest. Čeprav je 11. novembra sveti Martin in v Sloveniji martinovanje, je v Argentini prevroče za vince.

St. Patricka praznujejo na Irskem vsako leto 17. marca in se za to priložnost ljudje oblečejo v zeleno barvo. Tudi naša dekleta in fantje so se srečali, da bi pobarvali mikice z zeleno barvo in si jih za ples oblekli. Več tednov prej so že premišljevali, kako bi okrasili dvorano, da bi bila tip top za ples. Nad odrom je visel ogromen lesen plakat z napisom St. Patrick's fest, natančno delo g. Sandre Petkovšek Beltram. Na vsaki mizi so gorele svečke v ste-

klenih kozarčkah. Dekleta in fantje so izrezali štiriperesne zelene deteljice, s katerimi so olepšali vso dvorano. Vsak list deteljice pomeni vero, srečo, upanje in ljubezen. Pravijo, da najbolj srečni ljudje hitro najdejo štiriperesno deteljico, to posebno obliko narave.

Za pijačo in jedajočo je bilo zelo dobro poskrbljeno. Mamice smo spekle empanade, drobno pecivo, štrudelj; na razpolago so bile tudi kranjske klobase in kisló zelje. Seveda ni manjkalo piva in sadnih sokov.

Program v dvorani Našega doma se je začel približno ob 21.30 uri s skupino Sitni, ki so igrali rock glasbo. V tej skupini sodeluje tudi član RAST-i XLVII, Maksi Žnidaršič. Navzoči so veselo plesali in se zabavali ob priskočnih zvokih. Prvi del programa je bil namenjen starejšim parom, da so lahko poslušali in plesali razne melodije.

Potem je prišla na vrsto skupina Alabama line dance (country music), ki je vse navzoče navdušila, da bi sledili njihovim koreografijam. Zelo zabavno je bilo gledati ljudi vseh

starosti, ki so brez vsake treme plesali.

Centralna točka pa je bila skupina Km 43, ki je zaigrala ob prihodu petošolcev. Oni so bili naši slavljenici, njih smo gostili. Takrat so pa vsi mladi plesali do pozne ure ali zgodnje jutranje ure.

Vsi smo bili zadovoljni, ker je bilo veliko ljudi (skoraj 400) in ker se je s skupnimi močmi staršev in dijakov vse zelo lepo izteklo.

Skupina staršev pod vodstvom Jožeta Beltrama je sprejela organizacijo plesa, pomagale smo pa vse družine, ki sestavljamo RAST XLVII. Od 26 družin jih je 15 zadnjič pripravilo ta večer, 11 družin se bo pa še v bodoče lotilo tega dela.

St. Patrick's fest je bil prvi skupni izziv RASTI XLVII, ki je bil navdse uspešen. Vsi so se izkazali, vsak v svojem, ampak vsi združeni z istim ciljem: skupaj delati in pripravljati vse potrebno za potovanje v Slovenijo junija 2018!!

Marta Koželnik Smole

NAŠI ZAČETKI V ARGENTINI

13

Janez Hladnik

Koledar Svobodne Slovenije,
1950

Ob 65. obletnici društva Slovenska vas objavljamo zgodbo o začetku naseljevanja Slovencev v okraju:

Dom v Argentini.

Stanovanjska stiska v novi domovini je gonilna sila, ki je neprestano našla izraza v željah rojakov: Pomagajte nam najti stavbišča po človeški ceni! Ko so nekateri rojaki v začetku leta 1949 že prišli do tega, da so razpolagali s kakim stotakom, je bilo mogoče vzeti zadevo resno v roke.

Božja previdnost, ki nas vodi često po neodumljivih potih, je imela pripravljeno za nas

primerno zemljo prav v bližini, kjer smo že pred 2 letoma kupili nekaj stavbišč za poeince in tudi za našo skupnost. Na dražbi je bil travnik, nad 4 ha velik. Najprej smo pozvali rojake, da si zemljo ogledajo, da ne bodo pozneje nasledili lažem, češ, da je tam močvirje, da je nezdravo, da je na koncu sveta. Res je šlo mnogo mož na ogled in vsi so bili očarani. Sklep je bil storjen: gremo na dražbo! Na poziv, da prineso vsi zainteresirani predvidenih 10 odstotkov kupnine, se je odzvalo dovolj interesentov, da smo tvegali kupčijo, ki smo jo dne 31. marca res dobili; bila je v trgovskem pogledu zelo dobra poteza, a še mnogo več vredna kot spričevalo Slovincem, ki so s tem dokazali zavest skupnosti in zaupanje do svojega vodstva.

Pokazalo se je, da tisto zemljišče ne bo zadostovalo za naše potrebe. Zato smo poskušali priti v posest sosednje zemlje. Uspelo nam je skleniti pameten dogovor z lastnikom najprej za 3 ha zemljišča, in ker je bilo še premalo, še za nadaljnjih 6 ha.

Še vedno so bili nekateri na delu s sumničanjem, češ da je tam slaba lega in kdo ve kaj še vse, toda zdrava pamet je zmagala nad vsemi nasprotniki. Ko je bila prva zemlja dne 11. septembra razdeljena med prve kupce, je

bil to dan popolnega triumfa slovenske poštenosti in razsodnosti. Najprej smo opravili molitev in blagoslov zemljišča v prisotnosti kakih 500 rojakov. Malo nas je res skrbelo, če pri delitvi ne bo prišlo do kakih sporov. Do takrat je namreč vsak kupec vedel leto, kolika površina stavbišča mu gre, ne pa, kateri kos bo njegov. Pa smo se tako lepo po bratško pomenili, da je ves dogodek potekal v vzornem redu in v splošnem veselju. Kakor je božji mir družil rojake ta teden, tako bo božji blagoslov spremljal vse to delo tudi še nadalje. Istočasno se je pa prijavilo še neverjetno veliko kupcev, tako da je postalo kazno, da smo dovolj močni, da kupimo celoten travnik od soseda.

Krasna lega zemljišča, bližina mesta in prometa, želja po skupnosti in pa neverjetno nizka cena (saj pride zemlja kakih 60 odstotkov ceneje, kot so jo plačali sosedje tam okoli) - so bili zadosti močni razlogi, da so se odločili za nakup vsi oni rojaki, katerim gospodarski pogoji to dopuščajo.

Zemljišče leži kakih 10 km ravne črte od središča glavnega mesta, s katerim ima dobre prometne zveze. Naravno ima prav dobre zveze tudi z vso okolico. Bodoča Avenida Acceso Sudeste (podaljšana Avenida General Paz) ter Avenida Santa Fe, ki sta obe nujna potreba in že sedaj v gradbenem načrtu, bosta v kratkem postali dejstvo. Tako bo tisti košček slovenske zemlje postal v resnici cen-

trum našega verskega, kulturnega in socialnega življenja.

Cerkev, šola in prosvetni dom, športno igrišče, družabni dom itd., to so naloge, ki bodo stopile v bližnji bodočnosti pred nas. Toda ni nas strah. Vse bo šlo z božjo pomočjo! Najprej moramo pokriti dolg. Celoten račun za vse zemljišče je res precejšen, toda nad polovico je že pokritega.

Mnogi že hite s pripravami za gradnjo lastnega doma. Z istim duhom, kakor smo izpeljali nakup zemljišča, bomo ustanovili tudi potrebno gospodarsko zadrugo, ki bo imela predvsem nalogo, da olajša skrb za gradbene načrte, gradbeni material in za potreben kredit.

Vsa ta naša zadeva pa ima še drug ogromen pomen. Prav ta kupčija je prinesla najbolj realno osnovo za ustvaritev skupnosti med staronaseljenci in novodošlimi. Samo skupnemu nastopu obojih rojakov je uspelo izpeljati ta lepi načrt. S tem je pa tudi dokazano, da staronaseljenci po večini sprejemajo novodošle res kot brate in naj novodošli kar vedo, da bomo le v skupnosti in v medsebojnem spoštovanju dosegli tudi medsebojno zaupanje. Potem bo naše slovensko ime s častjo imenovano, mi sami pa bomo doživljali še marsikako zadoščenje ob uspehih skupnega dela.

Kupljeno zemljišče v Lanusu je ob svojem obisku dne 13. oktobra 1948 blagoslovil tudi prevzišeni g. dr. Gregorij Rožman.

FIESTA DE LAS COLECTIVIDADES V ROSARIU

Domača jed, domača glasba in predvsem domače vzdušje so besede, ki brez dvoma na kratko opišejo državno srečanje različnih skupnosti v Argentini, oziroma, "Fiesta Nacional de las Colectividades". Vsako leto se ta prireditev izvaja v Rosariu, ravno pod mogočnim spomenikom argentinske zastave, kjer se v 10 dneh približa čez 500 tisoč oseb. Pri srečanju sodeluje več kot 50 različnih držav.

Medtem, ko se sprehajaš po različnih stojnicah, kjer vsaka skupnost predstavlja svojo lastno kulturo, tvoj nos nenadoma zazna prav domač vonj kislega zelja in čevapčičev. Na hitro se obrneš in zagledaš mogočno stojnico, ki je prirejena kot vstop v neki srednjeveški grad. Pod šotorom si lahko ogledaš tudi lepo razstavo polno slik s slovensko pokrajino. V ozadju slišiš slovensko glasbo in takoj se počutiš kot doma. Prišel si do slovenske stojnice kjer te prijatelji iz "Asociación Eslovena Triglav de Rosario" in folklorna skupina "Vesel Slovenski Duh" presenetijo s svojimi kulinaricnimi dobrotami. Hitro si privoščiš kaj za pod zob med tem pa izveš, da se tukaj kuha slovenska hrana že 10 dni zaporedoma, od 4. do 13. novembra. To je časovni okvir trajanja srečanja. Brez dvoma, izvrstno ohranjanje slovenske kulture.

Ko se nasitiš ti, kot da bi se nahajal v pravi slovenski vasi, ponudijo kozarček domačega borovničevca in večer postaja vse bolj vesel. V ozadju zagledaš skupino Zlatorock, ki je bila povabljen da popestri zadnji večer. Repertoar slovenskih, argentinskih in tudi angleških znanih pesmi, privabi in privlači do odra prav lepo število ljudi, ki skupaj zapojejo Beatles, zibajo z glavo ko slišijo Čuke in se nato objamejo ob pesmi Andreja Šifrerja pod naslovom »Vse manj je dobrih gostiln«. Slovensko vzdušje, pritegne tudi ljudi iz drugih držav in večer postane krasen, poln lepih trenutkov. Kar nekaj mladih iz različnih domov iz Buenos Airesa je spremljala skupino, zato se že od daleč lahko čuti pravo prijateljsko vzdušje. Skupina Zlatorock je v Rosariu gostovala že leta 2014, letos pa se je spet pojavila

priložnost, ob povabilu mladine iz okraja, ki sestavlja folklorno skupino Vesel Slovenski Duh. Izjemno gostoljubje domače mladine iz Rosaria in prijateljstvo sta nas spet pritegnila do tja in nas bosta brez dvoma še naprej.

Ko gre večer že proti koncu se mladi Slovenci zberejo pri eni sami mizi. Tisti, ki živijo v Rosariu in tisti, ki so pripotovali iz Buenos Airesa. Kot da bi se poznali že celo življenje jih zbere nekaj, česar nihče od njih ne omeni a vsi vedo globoko v srcu: ljubezen do slo-

venstva. In kot vedno pravijo, kjer sta zbrana dva Slovenca, vedno zazveni domača pesem. Zato je tudi tukaj triglasna melodija hitro zazvenela in jih prenesla najprej od Rosaria v Buenos Aires nato od Argentine v Slovenijo.

Takšno je doživetje, ki se enkrat na leto lahko doživlja v Rosariu in je brez dvoma priporočljivo za vse tiste, ki radi vidimo kako se slovenstvo ohranja v različnih (o)krajih naše države.

Branko Marinič

Argentina čaka in upa.

Ob izginotju argentinske podmornice

Zadnji teden in malo čez je Argentina spet na prvih straneh svetovnih medijev. Tokrat zaradi žalostnega, verjetno tragičnega dogodka: za argentinsko podmornico ARA San Juan se je po 15. novembru izgubila vsaka sled. S 43 možmi in 1 ženo na krovu je podmornica plula po argentinskem morju z namenom, da ga varuje pred ilegalnim ribarjenjem na stotin ladij, ki dnevno iztrebljajo naše morje, največ kitajskih.

Da gre za električno okvaro, so najprvo poročali in upali iz argentinske mornarice. Zbudila se je mednarodna solidarnost in kot bi mignil se je v južnem Atlantiku zbrala naj-sodobnejša morska tehnologija, kar jo premorejo ZDA, Velika Britanija, Francija, Norveška, Italija, Nemčija, Brazilija, Čile, Urugvaj, in še bi lahko naštevali, celo Rusija se je pridružila. A o podmornici in njenih mornarjih še vedno ni sledu.

Po pregledu raznih morskih arhivov so iz mednarodnih postaj potrdili, da so na dan izginotja zasledili podmorsko eksplozijo v območju, kjer je plula San Juan.

Do danes o podmornici ni konkretnih novic.

Argentina čaka. Trpi. Joče. Moli. In upa proti vsakemu upanju.

Svobodna Slovenija

KOLEDAR

2. decembra ob 7:30 pm

Zaključna šolska prireditev v San Martinu, igra: "Kje si, Urška zala"; prihod sv. Miklavža
Slovenski dom San Martin

2. decembra ob 7:00 pm

Zaključna prireditev Prešernove šole in Miklavževanje,
Slovenska Pristava, Castelar

3. decembra ob 10:00 am

Zaključna prireditev Baragove šole
Slovenska vas,

3. decembra ob 11:30 am

Predstavitve knjige "Los cuidados del cuidado" Slovenski dom Carapachay, Avtorica: Ema Urbančič. Lepo vabljeni tudi špansko govoreči!

3. decembra ob 6:30 pm

Slomškova šola: igra "Kranjci Martinče" in prihod sv. Miklavža
Slomškov dom,

3. decembra ob 7:00 pm

Koncert Pristavskega zbora
Slovenska Pristava, Castelar,
Dirigentka: Marjanka Grohar.

5. decembra ob 8:00 pm

Prihod sv. Miklavža v Hladnikov dom
Slovenska vas,

8. decembra

Prvo sveto Obhajilo v cerkvi Marije
Pomagaj

SVETOGORSKA SLOVESNOST

V daljni Argentini

Prvi rojaki so v Argentino, za Evropejce oddaljeno deželo pod Južnim križem, organizirano odšli še kot avstro-ogrski državljani že leta 1879. Največ jih je bilo prav iz Goriške. Preko Buenos Airesa se je takrat v provinco Entre Rios izselilo kar nekaj briških družin, predvsem iz Cerovega in okolice. V različnih časovnih obdobjih se je v Argentino odselilo dobrih 30.000 Slovencev.

Za predvojne slovenske izseljence, predvsem Primorce, poleg Prekmurcev in nekaj malega Belokranjcev, sta v Argentini skrbeli dva slovenska izseljenska duhovnika. Od leta 1933 Jože Kastelic (1898–1940, umrl med plezanjem na Aconcagui) in od marca 1936 tudi msgr. Janez Hladnik (1902–1965). Slednji je svoje zanimive spomine popisal v knjigi Od Triglava do Andov: v službi Cerkve in naroda, ki je leta 1978 izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. Knjiga je bila prepovedana v tedanji socialistični Jugoslaviji!

Msgr. Hladnik je veliko storil za naše slovenske rojake v Argentini, tako pred kot tudi po drugi svetovni vojni. Zanje je izdal tudi revijo »Duhovno življenje«. V buenosairškem predmestju Lanus, kjer danes živi strnjena slovenska skupnost, ki jo duhovno oskrbujejo slovenski lazaristi, je ulica poimenovana po njem.

Prav msgr. Hladnik je avtor zanimivega zapisa, ki je izšel 23. junija 1939 v tedniku Slovenski list. Ta časopis, namenjen predvsem primorskim izseljencem, je med leti 1937–1940 izhajal v Buenos Airesu, skupaj je izšlo 192 števil. Pisan je bil v jugoslovanskem patriotičnem duhu, naklonjen do vere in Cerkve ter predvsem zelo informativen s precej razpredeno mrežo dopisnikov.

Junija 1939 so po vsej goriški deželi in tudi širše potekale slovesnosti ob 400. obletnici Marijinega prikazanja na Sv. Gori. Nanje niso pozabili tudi primorski rojaki v Buenos Airesu, ki so se množično odzvali na praznovanje v nedeljo, 18. junija 1939 v kapeli na Avenidi del Campo v četrti Paternal v Buenos Airesu.

Na slovesnost je vabil tudi Slovenski list (št. 124): »Ob 10 uri v kapeli Av. del Campo. V sprevedu belooblečene mladine bomo prenesli Marijino podobo v kapelo in jo bla-

goslovili. Nato bo sveta maša. Med mašo »ofer«, pri katerem se bodo delile svetogorske podobice.«

Poglejmo, kaj je o sami slovesnosti v Slovenskem listu (št. 125) objavil msgr. Hladnik, eden od protagonistov dogajanja:

Na Sveto Goro

Nismo mogli poromati tja na nedeljo njene slovesnosti, toda doživeli smo za njeno 400 letnico nepozaben dan. Zbralo se je kakih 600 rojakov. Videti je bilo obraze iz vseh strani. Celó iz Quilmesa, iz Hurlingham, da omenim tiste, ki sem jih videl in spoznal kot iz najbolj oddaljenih krajev.

Dolga vrsta belooblečenih otrok je otvorila procesijo, v kateri smo ponesli Marijo v cerkev. Ljubke deklice so trosile cvetje, dekleta so med svečami nosile Marijino podobo in sledila je dolga procesija rojakov. Nepopisen je bil prizor, ko je med petjem svetogorske pesmi stopala procesija nedolžnih otrok proti oltarju, kjer je že čakal prostor za Marijino podobo. Mnogim so stopile solze v oči, ko se je pogled srečal s pogledom svetogorske kraljice. Tako čudovito krasna je njena podoba, tako resničen umotvor, da se nikdar ne bomo mogli dovolj zahvaliti naši umetnici, sestri Alfonzi (s. Alfonza, redovnica slovenskih šolskih sester sv. Frančiška Kristusa Kralja. Ta kongregacija je med obema svetovnjima vojnima ustanovila tudi svojo argentinsko provinco v kraju San Lorenzo blizu mesta Rosario – op. RP), ki nam je tako krasno sliko oskrbela. Saj je lepša in ljubeznivejša kot svetogorska podoba sama. Tisti, kateri ste to nedeljo zamudili to veselje, da bili priče te prelepe svečanosti, boste imeli prihodnjo nedeljo 25. junija priliko na Avellanedi, kjer bomo blagoslovili prav enako podobo svetogorske Marije in bomo potem imeli svetogorsko Marijo v obeh svetiščih, kjer imam slovensko službo božjo (Takrat so bile redne slovenske sv. maše v Buenos Airesu vsako nedeljo izmenjaje v mestni četrti Paternal in Avellaneda – op. RP). Ko je bil izvršen blagoslov podobe se je pričela sveta maša, med katero je pel moški zbor latinsko mašo,

mešani pa nekatere slovenske pesmi.

Kar zastala mi je misel, ko se je sprožila s kora (zborovodja Ciril Jekše iz Sela pri Batujah – op. RP) pesem: »Lepa si Marija«. Pač kdaj bi bila ta pesem bolj na mestu kot ta pred podobo prelepe svetogorske Marije. Sveta maša je bila z vso slovesnostjo.

V spremstvu treh drugih duhovnikov je imel sveto mašo kaplan g. Hladnik, ko je po evangeliju najprej po špansko razložil pomen slovesnosti in nato po slovensko navduševal navzoče, naj se nikar ne utrudijo na svojem potovanju in naj nikar ne postajajo maloverni, če človeka obiskujejo razočaranja. Tudi svetogorski romar z utrujenimi in ranjenimi nogami še dalje hiti, čeprav se mu je Marijino svetišče skrilo za goro in nazadnje le vesel prihiti do svojega cilja in očaran strmi nad lepoto pogleda v prelepo deželo. In se potolažen vrne od tam, kamor nas je Marija pred 400 leti poklicala in kamor še vedno vabi, da jo naj pridemo prositi milosti. Nato je bilo darovanje okoli oltarja, katerega so se vdeležili vsi navzoči. Zahvalna pesem je bila zaključek slovesnosti.

Vse od začetka pa je spremljal dogodke tudi naš operater dr. Berisso, ki je snemal film, ki nam bo mogel spet pričarati pred oči dogodke nepozabne slovesnosti.

Popoldne smo se zbrali na Avalosu pri Sveti Neži. Pridružili smo se procesiji po paternalskih ulicah. Nazadnje smo pa prevzeli besedo mi. Na častnem mestu na dvoriščnem oltarju telovske procesije je stala slika svetogorske kraljice. Ovita, s svežim bršljanom in belim cvetjem, kakor jo je okrasila Cotičeva gospa, je vzbujala začudenost gledalcev. Po nagovoru župnika Kastelica, ki je po špansko povdaril v svojem govoru pomen kongresa Kristusa Kralja, ki se bo v Ljubljani letos vršil (VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja je konec julija 1939 v Ljubljano privabil 80.000 katoličanov – op. RP), smo ponesli v sprevedu podobo v cerkev, kjer smo zapeli Marijine litanije in njene prelepe pesmice. S posebno molitvijo smo se Mariji izročili in se poslovili z besedo, da se prihodnjo nedeljo spet vidimo na Avellanedi in spet tam doživimo sličen dogodek.

Na Avellanedi bo svetogorska slovesnost 25. junija dopoldne in popoldne na Manuel Estevez 630, poleg frigorifika »La Bianca«, to je v prvi ulici od Av. Mitre za vodo navzdol proti Dock Sudu.

Janez Hladnik

Renato Podbersič ml.

MALI OGLASI

ING. AGR. JORGE L. KOMAR Y ASOCIADOS

Asesoramiento agropecuario
Consultoría – Administración – Proyectos

Argentina – Uruguay
Tel (+54 9) 4049 3950
jorgekomar@gmail.com

CKC

Fabricación de biofertilizantes
para la agricultura

Adm. y ventas:
Montesquieu 520, CABA
www.ckc.com.ar

CA - CONSULTORES ASOCIADOS

Consultoría integral y dirección técnica
de empresas de saneamiento ambiental
y control de plagas urbanas y rurales

Cel (011) 4941 - 5777
akocmur@ckc.com.ar

MARCOS MELE

Productor | Asesor de Seguros
Administración de Riesgos

Tel (+ 54) 4623 2932 | 4623 4936
info@marcosmele.com.ar
www.marcosmele.com.ar

OSEBNE NOVICE

DIPLOMI

V četrtek 16. novembra je na Universidad Nacional del Salvador prejela diplomu Štefi Bokalič, z naslovom »Licenciada en Nutrición«.

23. novembra je Maja Podržaj prejela diplomu z naslovom »Licenciada en Administración«. Študij je zaključila 23. februarja na univerzi UNLAM.

Malo za šalo, malo zares

Tjaša Lorbek

• Stojita Slovenec in Argentinec v vrsti pri zelenjavarju. Argentinec: »Koliko stanejo jagode?« Prodajalec odvrne: »60 pesov.« Argentinec: »Malo drage, se vam ne zdi?« Slovenec: »Dva kilograma, prosim!«

• V slovenski vasi bogu za hrbtno stojita Slovenec in Argentinec na prehodu za pešce in čakata na zeleno luč. Cesta je prazna in Argentinec hoče prečkati. Slovenec ga prestrašeno prime za nadlahet in zgroženo zavpije: »A si zmešan!? Ne vidiš, da je rde-

ča? Te mama ni naučila, da je treba prečkati pri zeleni?« In sta počakala. Čez mesec dni stojita Slovenec in Argentinec na prehodu za pešce v Buenos Airesu. Na semaforju gori rdeča, ampak cesta je prazna, zato hoče Argentinec prečkati. Slovenec se obotavlja, a Argentinec ga prime za nadlahet in potegne za seboj, rekoč: »Dragi moj, a te mama ni naučila, da če želiš v življenju kam priti, moraš izkoristiti priložnost in prazno cesto prečkati kljub rdeči?« In tako je Slovenec prečkal cesto pri rdeči.